

KRATKE VIJESTI

GODIŠNJI RAST OPSEGA GRAĐEVINSKIH RADOVA U RUJNU 2020.

Hrvatska i dalje bilježi veće godišnje stope rasta opsega građevinskih radova u odnosu na prosjek Europske unije. Prema posljednjim podacima Državnog zavoda za statistiku, opseg građevinskih radova nastavio je s godišnjim stopama rasta i u rujnu 2020., odnosno četvrti mjesec zaredom. Prema kalendarski prilagođenim indeksima, godišnja stopa rasta u rujnu ubrzana je s 3,5 posto u kolovozu na 5 posto u rujnu. Na mjesečnoj razini, promatrano prema sezonski i kalendarski prilagođenim indeksima, opseg građevinskih radova porastao je 3,5 posto. Rastu na mjesečnoj razini pridonio je veći opseg građevinskih radova na izgradnji zgrada (3,3 posto) i ostalih građevina (4,9 posto). Nastavku godišnjih stopa rasta opsega građevinskih radova također je pridonio veći opseg izgradnje zgrada (4,3 posto) uz još snažniji pozitivan doprinos opsega izgradnje ostalih građevina (6,3 posto). U prvih devet mjeseci ove godine, prema strukturi odrađenih sati na gradilištima, 56,7 posto sati odrađeno je na zgradama, dok je 43,3 posto odrađeno na ostalim građevinama. Kumulativno, prema izvornim indeksima, u prvih devet mjeseci ove godine, opseg građevinskih radova veći je za 3,9 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Pritom je opseg građevinskih radova na zgradama veći za 3,3 posto, a na ostalim građevinama za 4,9 posto. Prema podacima Eurostata (kalendarski prilagođeni indeksi), u rujnu je opseg građevinskih radova u Europskoj uniji zabilježio prosječan pad od 2,7 posto. Osim u Hrvatskoj (5,0 posto) godišnji rast vidljiv je i u Rumunjskoj (17,3 posto) te Sloveniji (7,9 posto), dok pad na godišnjoj razini bilježe Mađarska (14,7 posto), Slovačka (22,8 posto), Poljska (11,8 posto), Češka (8,2 posto) te Bugarska (1,7 posto).

UPRAVLJANJE IZVANREDNIM SITUACIJAMA U SLIVU RIJEKE SAVE – PROJEKT WACOM

Sliv rijeke Save primjer je velikoga sliva koji dijeli nekoliko zemalja. Projekt WACOM za upravljanje izvanrednim situacijama u slivu rijeke Save nastao je kako bi se riješilo pitanje nedostatka koordiniranog odgovora na izvanredne situacije prilikom slučajnoga onečišćenja i poplava prekograničnih vodotoka u slivu rijeke Save.

Glavni cilj projekta jest smanjenje okolišnih rizika povezanih sa slučajnim onečišćenjem i poplavama, posebno onih s potencijalnim prekograničnim utjecajem. To će biti omogućeno zahvaljujući boljoj suradnji ključnih sudionika i zajednički razvijenoj operativnom sustavu za aktiviranje protokola upravljanja nesrećama u slivu rijeke Save. Osim što će smanjiti rizik, projekt će omogućiti bolju međunarodnu suradnju ljudi, institucija i zemalja na slivu rijeke Save koja zahtijeva posebnu pozornost. To će rezultirati znatnom optimizacijom primijenjenih resursa. Projekt će biti i demonstrativni model za druge riječne slivove koji pripadaju slivu rijeke Dunava, ali i šire. Ciljevi se temelje na postojećoj situaciji u području prekogranične suradnje u vezi s mehanizmima reagiranja u slučaju slučajnih onečišćenja i poplava u slivu rijeke Save, definiranim bilateralnim protokolima o suradnji među tijelima civilne zaštite. Savska komisija ima i protokole koji se odnose na upravljanje nesrećama u slivu rijeke Save. Povezani su s operativnim sustavima koji su već u funkciji i zajedno čine platformu za projekt. Da bi se postigao očekivani rezultat, protokoli zahtijevaju i izradu detaljnih sporazuma, planova, alata i strategije provedbe, što će dovesti do poboljšanoga, učinkovitijega i djelotvornijega odgovora u slučaju prirodnih katastrofa (poplava) i kata-

strofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem (slučajno onečišćenje). Projekt WACOM omogućit će promjenu s bilateralnih i multilateralnih protokola na operativni sustav, aktivirajući te protokole, čineći ih učinkovitijima, i usredotočit će se na dinamičku informiranost o stanju koju će dijeliti svi dionici, a koja će biti razvijena u međunarodnome i međuinstitucijskome okružju projekta.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 11,78 milijuna kuna, a sufinanciran je iz Programa transnacionalne suradnje INTERREG V-B Dunav 2014. – 2020. *Hrvatske vode* jedan su od partnera, a vodeći je partner Sveučilište u Ljubljani. Predviđeno je da će projekt trajati od srpnja 2020. do kraja 2022. ■

OTVOREN PRVI CESTOVNI TUNEL NA OTOKU BRAČU

Na Braču je 24. studenoga 2020. otvoren prvi cestovni tunel kao dio zaobilaznice kod mjesta Ložišća, koje je godinama bilo tzv. usko grlo na cesti od Supetra prema Milni. Projekt vrijedan 32 milijuna kuna sufinanciran je iz fondova Europske unije i sredstvima Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Izvođač radova, koji su počeli u travnju 2019., bila je tvrtka *Strabag* s odobrenim podizvođačem *Euroasfaltom*, a investitor *Hrvatske ceste d.o.o.* Otvaranjem ceste i tunela povećani su protok vozila i razina sigurnosti prometa na dionici dugoj 1,56 kilometara koja je, osobito u turističkoj sezoni, znatno usporavala promet zbog prolaska kroz središte mjesta. Sam tunel Korito, najvažniji objekt na obilaznici, dug je 190 metara s portalnim građevinama. Osim što će pridonijeti rasterećenju prometa i očuvanju povijesne jezgre Ložišća, nova cesta omogućit će jačanje gospodarskih aktivnosti na zapadnome dijelu otoka. U cestovnu infrastrukturu ulaže se i na istočnome dijelu Brača, gdje je počela

KRATKE VIJESTI

gradnja prve dionice ceste Pučišća – Povolja duge oko pet kilometara. Projekt je također sufinanciran novcem iz europskih kohezijskih fondova, a njegova je ukupna vrijednost 60 milijuna kuna. Nova cesta skratit će put između Pučišća i Povolja za 12 kilometara. Radovi bi trebali biti završeni za 18 mjeseci. Županijska uprava za ceste najavila je i pripreme za potpunu rekonstrukciju ceste Supetar – Pučišća. ■

POTPISAN 190 MILIJUNA KUNA VRIJEDAN UGOVOR O SUFINANCIRANJU NABAVE HELIKOPTERA ZA SUSTAV CIVILNE ZAŠTITE

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt "Helikopterska potpora sustavu civilne zaštite" potpisali su 19. studenoga 2020. potpredsjednik Vlade i ministar unutarnjih poslova dr. sc. Davor Božinović, ministar gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Tomislav Čorić i mr. sc. Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*.

Ukupna vrijednost projekta je 190 milijuna kuna, od čega 161,5 milijuna kuna, odnosno 85 posto, čine bespovratna EU-ova sredstva. Projekt se provodi u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. kroz specifični cilj 5b1 – Jačanje sustava upravljanja katastrofama.

Projekt uključuje nabavu triju višenamjenski opremljenih helikoptera za potrebe sustava civilne zaštite. Također će biti provedena obuka operativnih snaga i sudionika u sustavu civilne zaštite na višenamjenski opremljenim helikopterima za djelovanje u slučaju izvanrednih događaja, velikih nesreća i katastrofa.

Nakon vrlo uspješnih projekata nabave novih vatrogasnih vozila i radiotelekomunikacijske opreme, za što je iz EU-ovih fondova povučeno 38 milijuna eura bespovratnih sredstava, po istome mo-

delu i s istim partnerima Ministarstvo unutarnjih poslova nastavlja ulagati u sustav civilne zaštite. Upravo zbog ovogodišnjih nepredvidivih okolnosti mogli smo se uvjeriti u operativnu doraslost i kompetentnost sustava civilne zaštite za suočavanje s raznim vrstama kriza i prirodnih nepogoda, ali, što je još važnije, mogli smo se na terenu uvjeriti u korist kontinuiranoga ulaganja u operativne snage i policije i civilne zaštite. Helikopterska potpora omogućit će pravodobno i učinkovito djelovanje svih operativnih snaga civilne zaštite jer će helikopteri biti na raspolaganju svima za traganje i spašavanje, za nadzor pogođenih područja iz zraka, prijevoz ljudi i opreme u područja pogođena velikim nesrećama ili katastrofama te za pružanje hitne medicinske pomoći i prijevoz unesrećenih.

Za jačanje sustava upravljanja katastrofama Hrvatska na raspolaganju ima ukupno 178,7 milijuna eura EU-ovih sredstava. Do kraja 2020. planiraju se odobriti i projekti zaštite od poplava u slivu rijeke Kupe te izrade pripremne dokumentacije za projekt jačanja kapaciteta Republike Hrvatske za utvrđivanje seizmičkog hazarda i rizika. Generalni direktor *Hrvatskih voda* mr. sc. Zoran Đuroković rekao je to da su *Hrvatske vode* dio cjelovitoga i integriranoga nacionalnog sustava zaštite i spašavanja u slučaju prirodnih opasnosti te je dodao kako je "ovaj projekt vrlo važan za sve nas koji smo sudionici kada se radi o prirodnim opasnostima jer pridonosi bržem djelovanju svih operativnih snaga u smislu izvanrednih događaja, poplava i katastrofa".

Provedbom projekta povećat će se razina tehničke spremnosti pilota i sposobnost kvalitetne procjene krizne situacije i procjene mjera civilne zaštite te omogućiti brža i učinkovitija reakcija u slučajevima kada je potrebna potpora helikoptera za operativno djelovanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite na temelju načela "zlatnoga sata".

Višenamjenske modularno opremljene helikoptere koristit će postrojbe civilne zaštite, HGSS i ekipe hitne medicine za provedbu mjera civilne zaštite, traganje i spašavanje na kopnu te za prijevoz lakih postrojba civilne zaštite (npr. ekipe s potražnim psima, nadzor područja velike nesreće ili katastrofe iz zraka, sanitetski prijevoz, hitan medicinski let te traganje i spašavanje na moru). ■

U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI GRADE SE TRI SUSTAVA NAVODNJAVANJA UKUPNE VRIJEDNOSTI 43 MILIJUNA KUNA

U velikoj vijećnici Osječko-baranjske županije 13. studenoga 2020. potpisani su ugovori o javnoj nabavi za građenje sustava javnoga navodnjavanja Poljoprivredni institut Osijek i Mala šuma-Velik vrt, Ugovor o javnoj nabavi stručnog nadzora nad građenjem sustava te Ugovor s izvođačem radova na izgradnji SN Puškaš sa Zajednicom ponuditelja. Riječ je o dva nova sustava i o nadogradnji Sustava navodnjavanja Puškaš ukupne vrijednosti više od 43 milijuna kuna.

Ugovori o javnoj nabavi za građenje SN-a Poljoprivredni institut Osijek i SN-a Mala šuma-Veliki vrt vrijedni su 22.413.705,82 kuna, a ugovor o nadzoru dodatnih 412.150,00 kuna. Ugovor s izvođačem radova na izgradnji SN-a Puškaš vrijedan je 19.358.691,56 kuna, a Osječko-baranjska županija izgradnju sufinancira s 20 posto ukupne vrijednosti cijele investicije u koju je uračunani trošak izgradnje Crpne stanice Šarkanj te trošak nadzora. SN Poljoprivredni institut Osijek imat će površinu od 211,50 ha, a SN Mala šuma-Veliki vrt od 78 hektara. Zajedno s dogradnjom SN-a Puškaš činit će ukupno navodnjavanu površinu od 1205 hektara.

Sustavi navodnjavanja jesu strateški projekti od interesa za Republiku Hr-

KRATKE VIJESTI

vatsku i Osječko-baranjsku županiju čija je svrha poboljšanje gospodarenja prirodnim resursima, organizacije poljoprivredne infrastrukture i tržišne ekonomije poljoprivredne proizvodnje. Navodnjavanje je jedna od najvažnijih agrotehničkih mjera u poljoprivredi kojom se nadoknađuje nedostatak vode u tlu, a koja ovisi o količini oborina i njihovom rasporedu. ■

ŠIBENIK SUFINANCIRA OBNOVU FASADA I KROVIŠTA

Grad Šibenik objavio je Javni poziv za sufinanciranje mjera obnove fasada i krovništva u obiteljskim kućama i stambenim zgradama na području stare gradske jezgre. Grad će subvencionirati do 50 posto ukupne cijene prihvaćenih troškova obnove. Maksimalan iznos sufinanciranja koji jedan korisnik može ostvariti iznosi 200 tisuća kuna, uključujući porez na dodanu vrijednost, odnosno najviše 50 posto ukupne cijene prihvaćenih troškova obnove objekta. Rok za prijavu na Javni poziv je do 26. siječnja 2021.

To je jedan u nizu projekata Grada Šibenika čija je svrha potpora stanarima zaštićene povijesne gradske jezgre. Prošle godine financirana je nabava i ugradnja nove, energetske učinkovite, drvene vanjske stolarije na deset objekata u šibenskoj jezgri.

“Obnovom se doprinosi imidžu grada Šibenika kao poželjnoga turističkog odredišta koji se bazira na očuvanju prirodnih ljepota i zdravog okoliša. Osim toga kroz program obnove fasade i krovništva doprinit će se ljepšem izgledu gradskih ulica i pozitivno djelovati na porast opsega stalnog stanovanja u staroj jezgri”, rekao je gradonačelnik Željko Burić. Program “Stara gradska jezgra – obnova fasada i krovništva” ima izrazito pozitivne konotacije: ušteda energije, dulji životni vijek

objekata, zaštita okoliša, jačanje domaće komponente potražnje, poticanje lokalnoga gospodarstva i smanjenje nezaposlenosti. ■

IZVJEŠĆE O PROVEDBI DOKUMENTA APOLITIKA 2013. – 2020.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine izdalo je publikaciju *Izvešće o provedbi Arhitektonskih politika Republike Hrvatske 2013. – 2020., Apolitika, Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja.*

Arhitektonske politike Republike Hrvatske, koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila u studenome 2012., dio su ukupne politike države, čija je svrha iskazati opći interes za kvalitetu ukupno sagrađenog prostora koji kao takav treba postati katalizator procesa održivoga razvoja, brige o javnome prostoru te unaprjeđenja oblikovnih vrijednosti zasnovanih na lokalnim specifičnostima, zaštiti zdravlja, klime i sigurnosti.

Izvešće o provedbi dokumenta *Apolitika 2013. – 2020.* sagledava aktivnosti pri provedbi arhitektonskih politika Republike Hrvatske u razdoblju od 2013. do 2020. te služi kao ishodište za izradu arhitektonskih politika Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030.

Zaključak o radu na arhitektonskim politikama u prethodnome razdoblju može se svesti na uočenu potrebu odgovornoga i angažiranoga sudjelovanja svih građana u postizanju zajedničkoga cilja – vrsnoće i kvalitete građenja, koja prožima život ljudi u gotovo svim njegovim aspektima. Na vrhu prioriteta bili su i ostatak će visokovrijedni standardi u planiranju, oblikovanju i gradnji u Hrvatskoj kao osnova za stvaranje kvalitetne arhitekture i izgrađenog prostora u kojemu živimo i koji ostavljamo budućim generacijama kao kulturno nasljeđe. ■

INSTITUT IGH U POSLJEDNJA TRI MJESECA POTPISAO NOVE UGOVORE VRIJEDNE VIŠE OD 30 MILIJUNA KUNA

Institut IGH, d.d. je od 1. rujna do 11. prosinca 2020. potpisao ukupno 65 novih ugovora ukupne vrijednosti nešto više od 30,5 milijuna kuna, i to unatoč smanjenome opsegu nuđenja i ugovaranja poslova zbog cjelokupne situacije s pandemijom koja je zahvatila sve gospodarske grane pa tako i građevinski sektor. Ugovori su vezni uz sve vrste usluga koje *Institut IGH* pruža u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Najveća vrijednost pojedinačnoga ugovora iznosi pet milijuna kuna, a on je potpisan s tvrtkom *Elektroprojekt d.d.* u sklopu izrade glavnoga projekta Hidroelektrane Senj 2. Drugi važni ugovori odnose se na:

1. izradu projekata i druge projektne dokumentacije za izgradnju i modernizaciju drugog kolosijeka na pružnoj dionici Križevci – Koprivnica - državna granica sklopljenog s tvrtkom *CENGLIZ INSAAT SANAYI VE TICARET A.S. Podružnica Zagreb* vrijednosti nešto veće od 3,6 milijuna kuna,
2. izradu izmjene i dopune lokacijske dozvole s provedbom geodetskih i geotehničkih istražnih radova izmjenom glavnih projekata i ishođenjem građevinskih dozvola za obilaznicu Vučkova sklopljenog s tvrtkom *Hrvatske ceste* vrijednosti približno 3,6 milijuna kuna,
3. usluge nadzora nad projektom “Poboljšanje vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Našice” sklopljenog s tvrtkom *Našički vodovod d.o.o.* vrijednosti oko 2,9 milijuna kuna te
4. na nadzor nad rekonstrukcijom prometnih površina i kolosijeka na području teretne luke – Bazen Rijeka sklopljenog s tvrtkom *Luka Rijeka d.d.* vrijednosti nešto veće od 2,6 milijuna kuna. ■